

3317

۲۰۰۵

۹۴
کوک

الله اعلم
۲

www.ketab.ir

ماه خدا

مشمول بر کلیه احکام ماه مبارک رمضان
مطابق با نظر چهار مرجع

حسین حسینی

سرشناسه	: اسماعیل پور، حسین، ۱۳۷۵ - Esmaeelpor, Hosain
عنوان و نام پدیدآور	: ماه خدا، مشتمل بر احکام ماه مبارک رمضان/ حسین اسماعیل پور.
مشخصات نشر	: قم: انتشارات آیین محمود، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۹۳ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۶۶-۹۵-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: روزه (اسلام)
سبب	: Fasting-- Religious aspects-- Islam
موضوع	: رمضان
موضوع	: Ramadan
رده بندی یکتا	: ۱۳۹۸ ۲۴۵/۱۸۸BP
رده بندی یکتا	: ۳۵۴/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۶۸۱۳۱۹

ماه خدا

مشتمل بر کلیه احکام ماه مبارک رمضان
مطابق با نظر چهار مرجع

نویسنده: حسین اسماعیل پور

ناشر: آیین محمود

سال و نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

صفحه آرا: محمد دبیرمهرآبادی

شماره کتابپوش: نای ملی ۵۶۸۱۳۱۹

ناظر فنی: محمدرضا شمس الحائری

شمارگان: ۲۰۰۰ جا

قیمت: ۱۰۰,۰۰۰ ریال

شماره آپک: ۱-۵۷-۷۲۶۶-۶۰۰-۹۷۸

تلف: ۰۱۱۲۵۱۲۸۳۷ ش: ۰۲۵۳۲۹۲۸-۵۱

آدرس: قم ۴۵ متری صدوق ک ۵۶، پلا انتشارات آیین محمود

تلف: ۰۲۵۳۲۹۲۸-۵۱

فهرست

بخش اول: مقدمات روزه داری ۱۹

انواع روزه ۲۱

الف) روزه واجب ۲۱

ب) روزه حرام ۲۳

ج) روزه های مکروه ۲۴

د) روزه مستحب ۲۵

نیت روزه و احکام آن ۲۷

بخش دوم: مَبطلات روزه ۲۱

مبطلات روزه و احکام آن ۲۱

الف) خوردن و آشامیدن ۲۵

ب) جماع ۲۷

ج) استمناء ۲۸

- ۴۰ (د) دروغ بستن به خدا و پیامبر (ص) و جانشینانش (ع).....
- ۴۲ (ر) رساندن غبار غلیظ به حلق.....
- ۴۳ (ز) فرو بردن تمام سر در آب.....
- ۴۴ (س) باقی ماندن بر جنابت حیض و نفَس تا اذان صبح.....
- ۴۷ (ش) اماله کردن با مایعات.....
- ۴۷ (ص) عیاقی کردن.....
- ۴۸ مکروهات روزه داری.....

بخش سوم: قضا و کفارات ۵۱

- ۵۲ قسمت اول: قضای روزه و احکام آن.....
- ۵۸ مواردی که قضا قضای روزه واجب است و کفاره ندارد.....
- ۶۰ قسمت دوم: کفاره روزه و احکام آن.....

بخش چهارم: مسافران و بیماران ۶۵

- ۶۷ احکام روزه مسافران.....
- ۶۷ یاد آوری.....
- ۶۸ احکام روزه‌های مسافر.....
- ۷۰ احکام بیماران و سالمندان.....
- ۷۰ اشاره.....
- ۷۱ کسانی که روزه بر آنان واجب نیست.....
- ۷۶ مواردی که مستحب است انسان از مبطلات دوری کند.....

بخش پنجم: عید فطر ۷۵

- ۷۷ عید فطر و احکام آن.....

۷۷	 راه های ثابت شدن اول ماه
۷۹	 زکات فطره
۸۴	 مصرف زکات فطره
۸۹	 نماز عید فطر
۹۰	 روش خواندن نماز عید فطر
۹۱	 مستحبات نماز عید فطر
۹۲	 منابع

مقدمه نویسنده

بسم الله الرحمن الرحيم

«شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ
الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا
أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ
الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَعَلَّامُ
تَسْكُرَاتِكُمْ»

«ماه رمضان [همان ماه] است که در آن، قرآن نازل
فرستاده شده است، [کتابی] که مردم را راهبر، و [امتضمّن]
دلایل آشکار هدایت، و [میزان] تشخیص حق از باطل است.

پس هر کس از شما این ماه را درک کند باید آن را روزه
 بدارد، و کسی که بیمار یا در سفر است [باید به شماره آن،]
 تعدادی از روزهای دیگر [را روزه بدارد]. خدا برای شما
 آسانی می‌خواهد و برای شما دشواری نمی‌خواهد تا شماره
 اقرار را تکمیل کنید و خدا را به پاس آنکه رهنمونیتان
 کرده است به بزرگی بستایید، و باشد که شکرگزاری
 کنید.^۱

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ
 الطَّاهِرِينَ، اما بعد، ماه رمضان از بهترین ماه‌ها و گرمی‌ترین
 آنان در نزد خداوند است و ماهی است که قرآن در آن نازل
 شده است و بنابر روایاتی معتبر نه تنها قرآن کریم بلکه
 تمام کتب آسمانی نیز در این ماه نازل شده‌اند. اول این ماه
 رحمت است و میانه‌اش مغفرت و پایانش آزادی از آتش
 دوزخ.

از حضرت امیر مؤمنان (ع) نقل شده که پیامبر
 خطبه‌ای خواند برای ما و فرمود: «ای مردم! ماه خدا با برکت
 و رحمت و آمرزش به سوی شما رو کرده است. ماهی که

نزد خدا، بهترین ماه‌هاست و روزهایش بهترین روزها و شب‌هایش بهترین شب‌ها و ساعت‌هایش بهترین ساعت‌هاست. ماهی که در آن شما را به مهمانی خدا دعوت کرده‌اند و شما در آن اهل کرامت خدا شده‌اید. نفس‌های شما در آن ثواب تسبیح و ذکر خدا دارد و خواب شما ثواب عبادت. اعمال شما در آن پذیرفته است و دعا‌های شما مستجاب، پس، از پروردگار خویش با نیت‌های راستین و دل‌های پاک، بخواهید که توفیق روزه این ماه و تلاوت قرآن در آن را به شما عنایت فرماید.

پس شقی و بدبخت، آن کسی است که در این ماه بزرگ، از آمرزش خدا بی بهره شود. در این ماه با گرسنگی و تشنگی خود، گرسنگی و تشنگی روز قیامت را بیاد آورید. به فقیران و درماندگان کمک و یاری کنید. به پیران و کهن‌سالان احترام و به کودکان‌تان ملامت و مهربانی نموده و با خویشان‌تان رفت و آمد داشته باشید.

زبان خود را از گفتار ناشایست نگاه دارید. دیدگان خود را از دیدن ناروا و حرام بپوشانید و گوش‌های خود را از شنیدن آنچه نادرست است، باز دارید. با یتیمان مردم

مهربانی کنید تا بعد از شما با یتیمان شما مهربانی کنند. از گناهان خود به سوی خدا توبه و بازگشت کنید.

در اوقات نماز، دست‌های خود را به دعا بردارید، زیرا که وقت نماز بهترین ساعت‌هاست و در این اوقات، حق تعالی با رحمت، به بندگانش می‌نگرد و اگر با او مناجات کند، پاسخ‌شان دهد و چنانچه او را ندا کنند لبیکشان گوید، اگر از او بخواهند عطا کند و چون او را بخوانند مستجابشان گرداند.

ای مردم! جان‌نیتان در گرو اعمال شماست. پس با طلب آمرزش از خدا، آن‌ها را از گرو، خارج کنید. پشت شما از بار گناهان سنگین است، پس با طولانی کردن سجده‌ها، آن را سبک گردانید و بدانید که حق تعالی به عزت خود سوگند یاد کرده است که نمازگزاران و سجده‌کنندگان در این ماه را عذاب نکند و در روز قیامت آن‌ها را از آتش دوزخ در امان دارد. ای مردم! هر که از شما روزه دار مؤمنی را در این ماه افطار دهد، نزد خدا پاداش بنده آزاد کردن و آمرزش گناهان گذشته‌اش را خواهد داشت.

برخی از اصحاب گفتند: یا رسول الله! همه ما قادر به انجام آن نیستیم. حضرت فرمود: با افطار دادن روزه داران، از آتش جهنم به پرهیزید اگرچه به نصف دانه خرما و یا به یک جرعه آب باشد.

ای مردم! هرکس اخلاق خود را در این ماه نیکو کند، از صراطِ آسان بگذرد، آن روز که قدم‌ها، بر آن بلغزد. هرکس در این ماه کارهای غلامان و مستخدمان خود را سبک گرداند، خدا در قیامت حساب او را آسان کند.

هرکس در این ماه از آزار رساندن به مردم خودداری کند، حق تعالی، روز قیامت، خشم خود را از او بازدارد.

هرکس در این ماه یتیم بی‌داری را گرامی دارد، خدا او را در قیامت عزیز گرداند.

هر کس در این ماه صله رحم کند و با خویشان پیوندد، خدا او را در قیامت به رحمت خود واصل گرداند و هرکس در این ماه رابطه‌اش را با خویشان خود قطع کند، خداوند در قیامت رحمت خود را از او دریغ نماید.

هرکس در این ماه نماز مستحبی بپا دارد، خداوند او را از آتش جهنم برهاند و کسی که نماز واجبى بجا آورد،

خداوند ثواب هفتاد نماز واجب در ماه‌های دیگر را به او عطا کند.

هر کس در این ماه بسیار بر من صلوات فرستد، خداوند کفه سبک اعمال او را سنگین گرداند.

و هر کس که در این ماه یک آیه از قرآن تلاوت کند، شایب کسی را دارد که در ماه‌های دیگر قرآن را ختم کرده باشد.

ای مردم! درهای بهشت در این ماه گشوده است، از پروردگار خود بخواهید که آن‌ها را بر روی شما نبندد.

و درهای جهنم در این ماه بسته است، از خدا بخواهید که آن‌ها را بر روی شما نگشاید. شیاطین در این ماه در غل و زنجیرند، از خدا بخواهید که آن‌ها را بر شما مسلط نگرداند.

علی علیه السلام می‌فرماید: در این حال از جا برخاسته و عرض کردم، ای پیامبر خدا! برترین اعمال در این ماه چیست؟ حضرت فرمود: ای ابا الحسن! برترین اعمال در این ماه پرهیز از محرمات است.^۱

۱. عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۲۹۷.

در این خطبه زیبا که نقل شد دانستیم که این ماه چه عظمت و چه مقامی در نزد پروردگار دارد و ما به همین مقدار اکتفا می‌کنیم.

اما بعد حقیر سرا پا تقصیر در این کتاب احکام شرعیه ماه رمضان و روزه داری را جمع آوری نمودم تا راهگشای میهمانان خداوند و روزه داران باشد. احکام بیان شده در این کتاب از چهار مرجع تقلید جهان اسلام حضرت ایت الله روح الله ده سوری النجینی، سید علی حسینی خامنه ای، ناصر مکارم شیرازی و سید علی حسینی سیستانی (مدظلهم العالی) برگرفته شده است و خداوند را شاهد می‌گیرم که تمام دقت و حقت خودم را در حفظ امانت و بیان احکام شرعیه به کار گرفتم تا مباد که خدایی ناکرده اشتباهی در آن پیش بیاید زیرا که بیان غلط احکام الهی از بزرگترین گناهان است. و این کتاب را نوشتم تا در سهولت گسترش احکام شرعی مؤثر واقع شود و ترسهای اندک برای بنده‌ی گناهکار خداوند در راه سخت به سوی آخرت باشد.

در این کتاب احکام شرعی باتوجه به رساله امام خمینی (ره) نگاشته شده بواسطه‌ی اشتراکات بسیاری که با رساله دیگر مراجع دارد، و لذا در مواقعی که اختلاف نظر وجود دارد آنرا با ذکر نام و مسئله مورد نظر در رساله مراجع دیگر در پاورقی آورده ایم، برای اختصار هر چه بیشتر عداً نام مراجع تقلید به تنهایی ذکر شده است و «مسئله» را نیز اختصاراً «م» نگارش کرده ایم لکن لازم است در اینجا دو مطلب را اختصاراً توضیح دهیم:

۱- **احتیاط واجب**: اگر در مسأله‌ای مجتهد احتیاط واجب دارد مقلد مختار است که به آن احتیاط عمل کند و یا در همان مسأله با رعایت اعلی‌ت به مجتهدی دیگر مراجعه نماید مثال: «اگر روزه دار روزه‌اش را با چیز حرامی باطل نماید باید بنابر احتیاط واجب کفاره جمع بدهد» در اینجا اگر مرجع اعلی‌ت دیگر کفاره جمع را لازم نمی‌داند می‌تواند در این مسأله به فتوای او عمل نماید»

۲- **احتیاط مستحب**: این احتیاط همراه فتوا می‌آید و مکلف می‌تواند یا به فتوا عمل نماید و یا به احتیاط همراه آن، لکن نمی‌تواند به مرجعی دیگر مراجعه نماید. مثال:

«فرو بردن سر در آب روزه را باطل نمی کند، اما احتیاط
مستحب آن است که سر را زیر آب نکند»
در پایان از تمام روزه داران و مؤمنان و میهمانان
عطاوند عازانه می خواهم که بنده را از دعای خیر خود
محروم نسازند التماس دعا.

«رَبَّنَا كَبِّرْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ»

حسین اسماعیل پور

۳۱ فروردین ۱۳۹۸

۱۵ شعبان المعظم ۱۴۴۰